

سیاست و حکومت در ارمنستان

جلیل روشندل - رافیک قلی پور، چاپ دوم، ۱۳۷۵، مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۷۰ صفحه.

پس از اتمام چاپ اول کتاب سیاست و حکومت در ارمنستان چاپ دوم این کتاب با مقدمه جامعی که مؤلفان به آن اضافه کردند در اواخر سال گذشته منتشر گردید.

پس از فروپاشی شوروی و ظهور جمهوری‌های نواستقلال و همجوار با جمهوری اسلامی ایران، شناخت ویژگی‌های یکایک این جمهوری‌ها اهمیت بسیاری یافته است. یکی از این کشورهای همجوار با ایران، جمهوری ارمنستان است که تنها کشور غیرمسلمان در همسایگی ایران بوده و در عین حال کوچکترین همسایه از لحاظ وسعت است. با این وجود این کشور دارای موقعیت ژئوپلیتیک ویژه‌ای است که می‌تواند تأثیرات گوناگونی بر امنیت ملی ایران داشته باشد. با توجه به اینکه تصمیم‌گیری درست درباره روابط ایران و ارمنستان نیاز به اطلاعات دقیق و آشنایی کافی با جهت‌گیری‌ها، نقشها و اهداف سیاست خارجی ارمنستان دارد لذا شناخت وضعیت سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی این کشور ضروری است.

چاپ اول کتاب سیاست و حکومت در ارمنستان که در اوایل زمستان ۱۳۷۳ و هم‌زمان با برگزاری سمینار «منابع و ظرفیتهای اقتصادی آسیای مرکزی و قفقاز» تلاشی بود در جهت آشنا ساختن خوانندگان فارسی زبان با جمهوری ارمنستان.

کتاب شامل چهار بخش است. در بخش نخست و تحت عناوین سه سرفصل، موقعیت استراتژیک و منطقه‌ای ارمنستان، تاریخ این کشور و دین و فرهنگ ارامنه مورد بررسی قرار گرفته است. بخش دوم به «اقتصاد و علوم و تکنولوژی در ارمنستان» اختصاص یافته و در آن امکانات اقتصادی و منابع توسعه این کشور و همچنین استراتژی اقتصادی این کشور و زمینه‌های همکاری اقتصادی بخشهای دولتی و خصوصی ایران و ارمنستان بازگو گردیده است.

در بخش سوم مؤلفان به بررسی تحلیلی «نظام سیاسی ارمنستان» پرداخته و ساختارهای پیشین و نوین حکومتی را مطالعه کرده و سپس پیش‌نویسهایی را که در آن زمان برای قانون اساسی ارمنستان ارائه شده بود، بررسی و مقایسه کرده‌اند. در پایان این بخش نیز فرهنگ سیاسی و احزاب ارمنستان و تاریخچه‌ای از فعالیت حزب سیاسی حاکم و حزب اصلی اپوزیسیون ارائه شده بود. همان‌طور که در مقدمه چاپ دوم ذکر شده پیش‌بینی مؤلفان در مورد تصویب پیش‌نویس تهیه شده توسط کمیته منتخب تهیه قانون اساسی تحقق یافت و این متن در ۵ جولای ۱۹۹۵ به تصویب آرای عمومی رسید.

در بخش پایانی کتاب روابط خارجی ارمنستان با کشورهای متعدد و تاریخچه و چشم‌انداز این روابط و همچنین موانع موجود در راه گسترش روابط ارمنستان با سایر کشورها بررسی شده است.

داود زمانیان